รายงานการประชุม
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒
วันจันทร์ที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๑๗.๓๐ – ๒๐.๐๐ น.
ณ ห้องประชุม The Lawn อาคารเกษรทาวเวอร์ ชั้น ๑๙ กรุงเทพฯ

ผู้มาประชุม

๑. นายศักรินทร์ ภูมิรัตน	ประธานกรรมการ
๒. เลขาธิการ ก.พ. (นายปิยวัฒน์ ศิวรักษ์ แทน)	กรรมการ
๓. เลขาธิการ ก.พ.ร. (นางสาวสุนทรี สุภาสงวน แทน)	กรรมการ
๔. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (นางสาวอัญชลิตา กองอรรถ แทน)	กรรมการ
๕. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี (นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว แทน)	กรรมการ
๖. ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (นายสรนิต ศิลธรรม)	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ (นายอนันต์ แก้วกำเนิด แทน)	กรรมการ
๘. อธิบดีกรมบัญชีกลาง (นายกุลเศขร์ ลิมปิยากร แทน)	กรรมการ
๙. นายกิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย	กรรมการ
๑๐. นายชูศักดิ์ ลิ่มสกุล	กรรมการ
๑๑. นายณรงค์ ศิริเลิศวรกุล	กรรมการ
๑๒. นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ	กรรมการ
๑๓. นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล	กรรมการ
๑๔. นายรุ่งโรจน์ รังสิโยภาส	กรรมการ
๑๕. นางศันสนีย์ ไชยโรจน์	กรรมการ
๑๖. นายสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์	กรรมการ
๑๗. นายสัมพันธ์ ศิลปนาฏ	กรรมการ
๑๘. นางสีลาภรณ์ บัวสาย	กรรมการ
๑๙. นางสุวรรณี คำมั่น	กรรมการ
๒๐. รองเลขาธิการ ก.พ.ร. ซึ่งเลขาธิการ ก.พ.ร. มอบหมาย (นางสาวสุนทรี สุภาสงวน)	กรรมการและเลขานุการร่วม

๒๑. ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (นายกิติพงศ์ พร้อมวงค์)	กรรมการและเลขานุการร่วม
๒๒. ข้าราชการสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งเลขาธิการ ก.พ.ร. มอบหมาย (นางสาววิลาวัลย์ ตาน้อย)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม
๒๓. พนักงานสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งผู้อำนวยการฯ มอบหมาย (นางสาวนิรดา วีระโสภณ)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

ผู้ลาประชุม

๑. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๒. นายกฤษณพงศ์ กีรติกร	กรรมการ
๓. นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	กรรมการ
๔. นายบัณฑิต เอื้ออาภรณ์	กรรมการ
๕. นายไพรัช ธัชยพงษ์	กรรมการ
๖. นายวิจารณ์ พานิช	กรรมการ
๗. นายวีระพงษ์ แพสุวรรณ	กรรมการ
๘. นายสมคิด เลิศไพฑูรย์	กรรมการ
๙. คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นายสุวิทย์ เมษินทรีย์
๒. นางสาวศรินยา สาขากร
๓. นายณัฐวัฒน์ จารุโชคทวีชัย
๔. นางสาวเสาวลักษณ์ พันธ์ฟัก
๕. นางสาวรัตน์สุดา ตันศรีสกุล

สำนักงาน ก.พ.

๑. นางวัชรี จงเจริญประเสริฐ
๒. นางสาวณัฏฐา บัวหลวง

สำนักงาน ก.พ.ร.

๑. นายกฤตวิทย์ จันทร์แจ่มใส

สำนักงบประมาณ

๑. นางสาววิรัญชนา วิทิตปกรณ์

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

๑. นางสาวกรัณฑรัตน์ นาขวา
๒. นางสาวปัทมาพร ประชุมรัตน์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. นางสาวพัชณิตา ธรรมยงค์กิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

๑. นายสันติ เจริญพรพัฒนา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๑. นางปริยา โทณะพงษ์

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

๑. นางวิไลพร เจตนจันทร์

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

๑. นายคมเมธ จิตวานิชไพบูลย์
๒. นายสุชาต อุดมโสภกิจ
๓. นางสาวสลิลวรรณ กลับประสิทธิ์
๔. นางสาวศรีฉัตรา ไชยวงค์วิลาน
๕. นางสาวมนันยา ชุณหวุฒิยานนท์
๖. นางสาวภาณิศา หาญพัฒนนันท์
๗. นางสาวภัทรธิรา เกื้อกิ้ม
๘. นางสาวชนิดา แสนสะอาด
๙. นายภาสพงศ์ อารีรักษ์

เริ่มประชุมเวลา ๑๗.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานกรรมการ (นายศักรินทร์ ภูมิรัตน) กล่าวเปิดการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านที่เข้าร่วมประชุม พร้อมทั้งแจ้งให้ที่ประชุมทราบคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๐๘/๒๕๖๒ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ โดยคณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำแนวทางการพัฒนาระบบ กลไก การบูรณาการการทำงานและวิธีการปฏิบัติราชการ การจัดโครงสร้างและอัตรากำลังของหน่วยงานในบังคับบัญชาและในกำกับดูแลของรัฐมนตรีให้แล้วเสร็จภายในสามปี เพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี

๒. เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ อว. พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความเห็น หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

๔. ดำเนินการอื่นตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มอบหมาย

การประชุมในวันนี้ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (รมว.อว.) ได้เข้าร่วมประชุม โดย รมว.อว. ได้มอบแนวนโยบายในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) และร่วมเสวนาเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนการปฏิรูป อววน.

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อเสวนา

ระเบียบวาระที่ ๒.๑ การดำเนินงานที่ผ่านมาของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กรรมการและเลขานุการ (นายกิติพงค์ พร้อมวงค์) รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า การขับเคลื่อนการปฏิรูป อววน. นับเป็นภารกิจสำคัญของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ที่จัดตั้งขึ้น เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศโดยมุ่งเน้นการเตรียมคนไทยเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ และการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมไปพัฒนาประเทศ ซึ่งนำไปสู่การปฏิรูป ๓ ด้าน

๑) การปฏิรูปการบริหารภาครัฐ (Administrative Reform) เพื่อจัดให้มีองค์กรในรูปแบบที่เหมาะสมกับการขับเคลื่อนงานด้าน อววน. มีการบริหารงานที่คล่องตัว ทันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งมีการบูรณาการการทำงานในด้านวิจัยร่วมกันเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

๒) การปฏิรูประบบงบประมาณ (Budgeting Reform) เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้าน อววน. ของประเทศ และเพื่อส่งเสริมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผ่านกองทุนที่มีการจัดสรรงบประมาณในลักษณะเป็นก้อนใหญ่ (Block Grant) และต่อเนื่อง (Multi-year)

๓) การปฏิรูปกฎหมาย ระเบียบ (Regulatory Reform) เพื่ออำนวยความสะดวก ลดปัญหาและอุปสรรค และสามารถขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และชุมชนได้อย่างคล่องตัว และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวม

การดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูป อววน. ในระยะที่ผ่านมานั้น คณะกรรมการฯ ชุดเดิมซึ่งพลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง เป็นประธานกรรมการ ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานย่อย ๓ คณะ ดังนี้

คณะทำงานที่ ๑: คณะทำงานกำกับการจัดโครงสร้างและอัตรากำลังของหน่วยงานในสังกัด อว. มีความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

- จัดทำโครงสร้างและอัตรากำลังของหน่วยงานภายใต้ อว.ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงฯ (รวมสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือ สกอ.) สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) และสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.)

คณะทำงานที่ ๒: คณะทำงานกำกับการเตรียมการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

- ให้มีการออกแบบตราสัญลักษณ์
- ชื่อกระทรวง ชื่อย่อ อว. และ ชื่อภาษาอังกฤษ Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation (MHESI)

- สถานที่ตั้งกระทรวง ในระยะแรกให้ใช้สถานที่เดิมที่มีอยู่ ได้แก่ อาคารพระจอมเกล้า และอาคารอุดมศึกษา

คณะทำงานที่ ๓: คณะทำงานพัฒนาระบบและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

- จัดทำกรอบแนวคิดในการจัดทำกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ อวน.
- กำหนดประเด็นปฏิรูปที่สำคัญ ได้แก่ การออกแบบโครงสร้างระบบ อวน. การออกแบบระบบบริหารนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้าน อวน. การออกแบบระบบการจัดสรรทุนและบริหารงบประมาณการออกแบบระบบติดตามและประเมินผล และการออกแบบระบบเชื่อมโยงข้อมูล

จากประเด็นปฏิรูปข้างต้น ได้นำไปสู่การเสนอเรื่องเร่งด่วนต่อที่ประชุมสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ สรุปดังนี้

๑) การจัดประเภทหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม แบ่งหน่วยงานออกเป็น ๕ ประเภท ประกอบด้วย (๑) หน่วยงานด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน และงบประมาณวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (๒) หน่วยงานด้านการให้ทุน (๓) หน่วยงานที่ทำวิจัยและสร้างนวัตกรรม (๔) หน่วยงานด้านมาตรวิทยา มาตรฐาน การทดสอบและบริการคุณภาพวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (๕) หน่วยงานด้านการจัดการความรู้จากงานวิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานซึ่งเป็นผู้ใช้ประโยชน์จากงานดังกล่าว ทั้งนี้ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ได้ร่วมดำเนินการจัดทำร่างประกาศสภานโยบาย เรื่องการจัดประเภทหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ....

สภานโยบายฯ มีมติเห็นชอบร่างประกาศสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เรื่อง การจัดประเภทหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... โดยขอให้คำนึงถึงความยืดหยุ่น เพื่อสามารถบริหารจัดการได้ ทั้งนี้ หากมีการปรับปรุงรายชื่อหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม มอบหมายให้ สอวช. ดำเนินการเสนอรองประธานสภานโยบายคนที่สอง (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) เพื่อเสนอประธานสภานโยบายพิจารณาลงนามต่อไป และรายงานให้สภานโยบายฯ ทราบในการประชุมครั้งต่อไป

๒) โครงการจัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านในระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสนอการจัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุน ๓ ด้าน ได้แก่

๑. โครงการจัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุนพัฒนากำลังคนตามความต้องการของประเทศ
๒. โครงการจัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุนพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเป้าหมาย
๓. โครงการจัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุนพัฒนา Innovation Collaboration Platform ระดับพื้นที่

ทั้งนี้ ในการจัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุนจะมีแนวทางที่สำคัญ คือ (๑) เป็นโครงการจัดตั้ง ไม่เป็นนิติบุคคล (๒) มีคณะกรรมการบริหารที่เป็น Autonomous (๓) มีผู้อำนวยการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหาร (๔) สอวช. ทำหน้าที่เป็นร่มนิติบุคคล ไม่เข้าไปแทรกแซงการทำงาน และ (๕) บุคลากรอาศัยการยืมตัวมาปฏิบัติงาน และการโอนย้าย

สภานโยบายฯ มีมติเห็นชอบหลักการและให้จัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้าน จำนวน ๓ หน่วย ในลักษณะ Sandbox โดยมี สอวช. เป็นร่มนิติบุคคล และมอบหมายคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป อววน. ดำเนินการจัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุนให้แล้วเสร็จ และรายงานความก้าวหน้าต่อสภานโยบายฯ

๓) การจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบ Platform โดย สอวช. ร่วมกับ สกสว. ยกร่างนโยบายและยุทธศาสตร์ อววน. พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ ประกอบด้วย ๔ แพลตฟอร์ม และ ๑๖ โปรแกรมสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ อววน.

แพลตฟอร์มที่ ๑ การพัฒนากำลังคนและสถาบันความรู้

แพลตฟอร์มที่ ๒ การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ท้าทายของสังคม

แพลตฟอร์มที่ ๓ การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

แพลตฟอร์มที่ ๔ การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ

ทั้งนี้ โปรแกรมที่ ๑๖ การปฏิรูประบบ อววน. (Reinventing Universities System & Research System) เป็นประเด็นคาบเกี่ยว (Cross Cutting) ของทั้งสี่แพลตฟอร์ม

สอวช. และ สกสว. ได้ร่วมกันจัดทำข้อเสนอกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ อววน. ซึ่งมีระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงิน รวมทั้งสิ้น ๓๗,๐๐๐ ล้านบาท และในระยะเปลี่ยนผ่าน ได้กำหนดสัดส่วนงบประมาณสำหรับโครงการ Flagship และโครงการที่เป็นคำของบประมาณเดิมไว้ที่ร้อยละ ๓๐:๗๐

สภานโยบายฯ มีมติเห็นชอบร่างนโยบายและยุทธศาสตร์ อววน. พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ และร่างกรอบแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ รวมถึงเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๓๗,๐๐๐ ล้านบาท และระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงินดังกล่าว

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

- ไม่ควรใช้เวลาในการวางแผนมากเกินไป ควรเร่งดำเนินการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม
- ระยะที่ผ่านมา อว. ได้ดำเนินการทั้งการวางแผนเชิงระบบและดำเนินการเชิงปฏิบัติควบคู่กัน และที่เร่งดำเนินการมากที่สุดคือเรื่องการจัดทำงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และวางแผนดำเนินการจัดทำกรอบวงเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้ว
- ควรให้คณะกรรมการฯ ทราบหน้าที่และสิ่งที่ต้องการปฏิรูป เพื่อที่จะสามารถให้แนวทางได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ประธานให้ความเห็นว่า สิ่งที่คณะกรรมการชุดนี้ต้องดำเนินการ คือ การขับเคลื่อนสิ่งที่ได้วางแผนไว้ให้เกิดอย่างเป็นรูปธรรม

มติที่ประชุม รับทราบ และขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณานำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม ไปดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๒.๒ เสวนาเชิงนโยบายการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (นายสุวิทย์ เมษินทรีย์) กล่าวถึงภารกิจสำคัญของ อว. คือ สร้างคน สร้างความรู้ และสร้างนวัตกรรม ซึ่งต้องมีการขับเคลื่อนการปฏิรูป (Transform) และออกแบบระบบ (System) ใหม่ เพื่อที่จะดำเนินภารกิจให้สำเร็จ โดยนำปัญหาที่สำคัญในอดีตมาแก้ไข และต้องดำเนินการอย่างบูรณาการ อาทิ การทำวิจัยในอดีตที่เป็นแบบต่างคนต่างทำ ไม่เกิดผลกระทบในวงกว้าง จะต้องปรับเปลี่ยนมาดำเนินการแบบบูรณาการ และตอบโจทย์เรื่องสำคัญ

หลักการสำคัญของการ Transform คือ ๑) การบริหารจัดการแบบ Platform Management ๒) ระบบงบประมาณแบบ Block Grant และ Multi-year ๓) Stock and Flow ของ Talent และ ๔) คิดให้อยู่บน Global Context

การพัฒนากำลังคน (Manpower) และการสร้างพลังของความรู้ (Brain Power) เป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญมาก โดยการพัฒนากำลังคน (Manpower) ต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้และทักษะสำหรับบุคลากรวัยทำงาน (Re-skill/Up-skill) ให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการสร้างพลังของความรู้ (Brain Power) เป็นสิ่งที่จะทำให้ประเทศเปลี่ยนแปลง โดยเปลี่ยนจากความรู้ไปสู่การสร้างนวัตกรรม ซึ่งมี ๔ องค์ประกอบที่ต้องดำเนินการ คือ ๑) ดึงดูดคนเก่ง (Pull Talent) เพื่อตอบโจทย์ ๔ Platform ๒) สร้าง Post- graduate และ Post-doc ๓) ดึงดูดคนไทยระดับโลกให้กลับมาช่วยพัฒนาประเทศ และ ๔) ดึงดูดคนเก่งระดับโลกมาทำงานในประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงระบบ อววน. (Reinventing) ต้องให้ความสำคัญต่อการดำเนินงาน ใน ๓ เรื่อง ประกอบด้วย

๑) ปลดล็อกระบบมหาวิทยาลัยและพัฒนาคุณภาพมหาวิทยาลัย

๒) การแบ่งมหาวิทยาลัยเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ (๑) กลุ่ม Global Research University (๒) กลุ่มที่ตอบโจทย์อุตสาหกรรม และ (๓) กลุ่มที่ตอบโจทย์การพัฒนาเชิงพื้นที่และชุมชน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะต้องสร้างคนที่ต่างกัน เช่น มหาวิทยาลัยที่ตอบโจทย์การพัฒนาเชิงพื้นที่อาจเน้นการสร้างกำลังคนระดับปริญญาตรี ไม่ได้เน้นที่ระดับปริญญาโทและเอก

๓) สัดส่วนงบประมาณ Flagship ในปีต่อ ๆ ไปจะต้องเพิ่มขึ้น โดยต้องมีระบบการบริหารจัดการโปรแกรม (Platform's Program Management) ที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดลำดับความสำคัญ (Prioritize) และมุ่งเป้า (Focus) สิ่งที่จะต้องดำเนินการ ซึ่งต้องไปออกแบบเชิงระบบ (System Design)

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

- การจัดสรรงบประมาณผ่านหน่วยงานบริหารจัดการโปรแกรม ควรจัดสรรตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ (Objectives and Key Results: OKR)

- จากการแบ่งมหาวิทยาลัยออกเป็น ๓ กลุ่ม นั้น ควรให้มหาวิทยาลัยดำเนินภารกิจได้มากกว่า ๑ ภารกิจ ไม่จำเป็นต้องทำได้แค่ภารกิจเดียว แต่ควรมีการระบุให้ชัดเจนว่าจะให้น้ำหนัก

กับแต่ละภารกิจมากน้อยแตกต่างกัน ซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่การจัดสรรงบประมาณในแต่ละภารกิจที่มีสัดส่วนแตกต่างกันด้วย

- ควรพิจารณาเรื่องการบริหารจัดการภาพรวมของงานแบบ Portfolio Management ทั้งในเรื่องงานวิจัยและนวัตกรรม และในเรื่องการผลิตกำลังคน ในภาพรวมของงานจะมีงานในแต่ละส่วน เช่น ระหว่าง Frontier/ Technological Innovation/ Area-based & Inclusiveness หรือระหว่าง Top-down และ Bottom-up หรือ ระหว่าง Demand-driven และ Supply push จะวางน้ำหนักของงานแต่ละมิติอย่างไรให้เหมาะสมต่อไป

- เมื่อพิจารณาจัด Portfolio ของงานได้อย่างชัดเจนแล้ว ก็จะสามารถกำหนดวิธีการจัดสรรทรัพยากรไปยังหน่วยงานผู้ดำเนินการ เช่น หากเป็นส่วนที่เป็น Demand-driven จากภาคอุตสาหกรรมอาจควรใช้กลไก Fund Matching ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้มั่นใจว่าเป็น Demand ที่แท้จริง เช่น การจัดสรรงบประมาณวิจัยและนวัตกรรมไปให้มหาวิทยาลัยกลุ่มที่ตอบโจทย์ภาคอุตสาหกรรม โดยต้องมีงบประมาณจากภาคอุตสาหกรรมมาร่วมสนับสนุนด้วย ซึ่งจะทำให้ได้งานวิจัยที่เป็น Demand Side มากขึ้น

- การผลิตและพัฒนาบุคลากรควรมุ่งเน้นไปที่การสร้างความร่วมมือ (Collaborative) ระหว่างมหาวิทยาลัยและภาคอุตสาหกรรมให้มากขึ้น โดยภาคอุตสาหกรรมต้องสามารถเข้าถึงมหาวิทยาลัยเพื่อที่จะแจ้งความต้องการและร่วมกันพัฒนาการเรียนการสอนได้ ซึ่งควรจัดให้มีศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานแบบครบวงจร (Single Point Contact) เพื่อให้เกิดการผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม (Demand-driven)

- ในขณะเดียวกันควรพิจารณาถึงการพัฒนากำลังคนเพื่ออนาคตใหม่ ๆ ของประเทศที่อาจเปลี่ยนไปจากปัจจุบัน ซึ่งอาจเป็นคนละส่วนกับความต้องการกำลังคนแบบ Demand-driven ที่อาจสะท้อนเฉพาะความต้องการจากอุตสาหกรรมในปัจจุบันเท่านั้น การคิดถึงการพัฒนากำลังคนแบบ Supply เพื่อสร้าง Demand ใหม่ (Revisioning Supply) เพื่อการตอบสนองต่อการสร้างอนาคตใหม่ อุตสาหกรรมใหม่ จึงอาจเป็นเรื่องที่ควรพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของการผลิตและพัฒนากำลังคน

- ควรจัดทำแผนที่นำทาง (Execution Roadmap) เพื่อให้มีทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจนและเร่งให้มีการปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

- การจัดทำระบบงบประมาณจะต้องคงหลักการสำคัญที่เป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูป (Reform Spirit) ซึ่งหมายถึง การจัดทำงบประมาณแบบต่อเนื่อง (Block Grant/Multi-year) ได้สำเร็จ จะต้องมีระเบียบการใช้เงินของกองทุนที่มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล

- ควรมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานให้ทุน โดยจัดทำเป็นระบบเดียวของประเทศ เพื่อให้สามารถบริหารงานวิจัยและนวัตกรรม รวมถึงการติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ควรมีช่องทางการสื่อสารเกี่ยวกับระบบการขอทุนวิจัยและนวัตกรรมที่ให้ข้อมูลถูกต้อง เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเข้าใจตรงกันในวงกว้าง ไม่ให้เกิดความสับสนแก่หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม

- ควรระบุอุตสาหกรรมเป้าหมาย (Key Sectors) ให้ชัดเจน ว่าอุตสาหกรรมเป้าหมายในการขับเคลื่อนประเทศคืออะไร ซึ่งอาจจะเลือกอุตสาหกรรมหรือภาคส่วนที่สำคัญจริง ๆ ซึ่งอาจเริ่มจากเพียงไม่กี่อุตสาหกรรม เช่น การมุ่งอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับ BCG Model (Bio-Circular-Green)

และนำกลไกการสนับสนุนระบบ อววน. เดิมมาพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้น ไม่จำเป็นต้องสร้างกลไกใหม่ทั้งหมด

- ควรมีการศึกษาในเชิงลึกของอุตสาหกรรมเป้าหมายที่เลือกแล้ว (System Research) เพื่อให้เข้าใจอุตสาหกรรมนั้น จนสามารถจัดลำดับความสำคัญของเรื่องย่อย (Priority Area) ภายใน Sector ที่เลือกมาแล้วให้ชัดเจน ว่าเรื่องใดสำคัญมาก เรื่องใดสำคัญน้อยกว่า ทั้งนี้เพื่อให้สามารถทุ่มเทงบประมาณสนับสนุนการวิจัย สร้างนวัตกรรมและสร้างความเข้มแข็งของประเทศในเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างมีทิศทาง เกิดประสิทธิผล

- ควรออกแบบระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมอย่างเป็นระบบตลอดห่วงโซ่ (Value Chain) เพื่อตอบโจทย์ที่ท้าทายของประเทศ

- กลไกที่จะใช้ในการบริหารงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ต้องเริ่มมีความชัดเจน เพื่อให้มีทิศทางในการวางระบบไปสู่การของบประมาณที่ตอบโจทย์ ๔ platform อย่างเต็มรูปแบบภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยงบประมาณจะต้องนำไปใช้ในเรื่องสำคัญที่สามารถตอบโจทย์ใหญ่ของประเทศได้ และเกิดผลสัมฤทธิ์ได้ภายใน ๓ - ๕ ปี อาทิ แก้ปัญหาเรื่องที่เป็นปัญหาคอขวด (Bottleneck) ซึ่งจะทำให้ง่ายต่อการของบประมาณ

- ควรให้มหาวิทยาลัยเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ (Objectives and Key Results: OKR) เพื่อที่จะรับรู้และมีส่วนร่วมตั้งแต่แรก เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

มติที่ประชุม รับทราบ และขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณานำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม ไปดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

ประธานฯ ได้กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการฯ เดือนละ ๑ ครั้ง โดยกำหนดเป็นวันจันทร์สัปดาห์แรกของเดือน จัดประชุมที่ สอวช. ชั้น ๑๔ อาคารจัตุรัสจามจุรี และแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าอาจมีการแต่งตั้งคณะทำงานหรือคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการฯ เพื่อให้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ปิดประชุมเวลา ๒๐.๐๐ น.

นางสาวมนันยา ชุณหวุฒิยานนท์
นางสาวภัทรธิรา เกื้อกิ้ม
นางสาวศรีฉัตรา ไชยวงค์วิลาน
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

นางสาวนิรดา วีระโสภณ
นางสาวสิริพร พิทยโสภณ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม